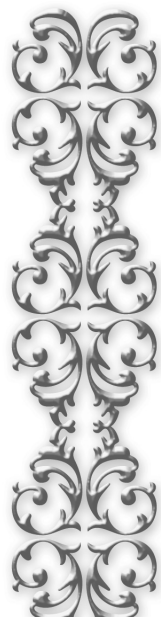

השגת גבול

1 ב"ב כ"א ע"ב, אמר רב הונא האי בר מבואה... דיהבי סייארא', ורש"י

לפי רב הונא אחרי שבן המבוי התקין ריחיים שהוא טוחן בו בשכר ושוכר את הריחיים - יכול לעכב את שכנו מלהתקין ריחיים חדשים במבוי מפני שמקלקל לו את הפרנסה, והגמ' רצתה להביא ראיה מזה שהדייג שנתן עיניו בדג אסור לשני לפרוס שם מצודה - ופ"י רש"י שהחידוש בדברי רב הונא שרצו להוכיח ממצודה הוא שאע"פ שלא זכה הדייג בדג - ולא שייך כאן גזל - בכל זאת אסור מפני שמקלקל לו את הפרנסה. ותירוץ הגמ' לפי רש"י הוא שדג הנותן עיניו במזונות שבמצודה בודאי יגיע לשם ולכן נקרא כאילו הוא כבר שלו והפורס מצודה אחרת שם מזיק את רכושו, אבל בריחיים עדיין לא זכה בלקוחות ואין כאן מזיק.

2 שם בגמ', א"ל רבינא... פסקת ליה לחיותי ורש"י

רבינא רצה לומר שדברי רב הונא תואמים לשיטת רבי יהודה - והיא דעת יחיד - שאסור לחנוני לפתות ילדים לקנות אצלו ע"י חילוק אגוזים וקליות מפני שמפסיד לחנוניות האחרות, והגמ' דחתה את זה - שלכ"ע אסור להפסיד את פרנסתו של חברו גם בדבר שעדיין לא זכה בו אבל כאן אינו מפסיד כלום שהרי גם שאר החנוונים יכולים לחלק דברים אחרים המושכים ילדים.

3 שם, מיתבי... אף לשכנו כופיהו ורש"י

הגמ' הביאה ברייתא מפורשת המתירה לפתוח חנות ליד חנותו של חברו מפני שנקרא עושה בתוך שלו - ואין עליו שם מזיק - ושלא כדברי רב הונא, ומסקנת הגמ' שישנה מחלוקת תנאים בענין - לפי הת"ק בני מבוי יכולים לעכב על איש זר מלהתחרות בבני המבוי במקומם (כך פ"י רש"י כופין בני מבוי זה את זה) אבל שכנים אינם יכולים לעכב אחד על השני ולפי ר"ש בן גמליאל מעכב גם על שכנו - וכדברי רב הונא.

4 שם, אמר רב הונא בריה דרב יהושע... תיקו' ורש"י, ותוד"ה ואי שייך

לפי רש"י רב הונא בריה דרבי יהושע סובר כרבנן ולא כרשב"ג ולא כרב הונא - ובשיטת הרבנן בא להגדיר מיהו הזר שיכול לעכב עליו ומיהו השכן שאינו יכול לעכב עליו - בן עיר אחרת הוא בודאי איש זר אם לא שמשלם כאן מסים (ואז אין לבני העיר לעכב עליו אבל בני המבוי שיש שם אותה אומנות יכולים לעכב עליו - כך מפורש בתוס'), ובר מבוי נקרא שכן, אבל בר מבוי אחרת ספק שכן ספק זר (ומפני שאלה זו פ"י רש"י לעיל בברייתא שבני מבוי כופין זה את זה היינו שמעכבים זר מלבא).

5 שם, אמר רב יוסף... מגירסייהו (כ"ב ע"א) ורש"י ד"ה ומודה רב הינא

גם לפי רשב"ג ורב הונא אין למלמד לעכב את שכנו מללמד - מפני שהתחרות מעלה את איכות המלמדים, ולפי רב הונא בריה דרבי יהושע שפסק כחכמים ואין לעכב אלא על הזר - אין לעכב רוכלים זרים מלהסתובב ולמכור בושם לנשים - והיא תקנת עזרא.

6 תוס' שם כ"א ע"ב ד"ה פשיטא

התוס' למדו כשיטת רש"י שרב הונא בריה דר"י פסק כרבנן ופסקו התוס' כן.

וא"כ - שיטת רש"י היא שאין לעכב על שכן מלהתחרות - ואין זה בכלל מזיק מפני שעושה בתוך שלו, וכן מותר לחלק דברים המושכים ילדים כדי שיבואו לקנות (ורבי יהודה לכאורה סובר כרשב"ג) - אבל ניתן לעכב על זר (לכאורה מפני שלא נקרא עושה בתוך שלו והוי מזיק) ובמצודה - לכ"ע אין לפרוס מצודה לידו מפני שהדג נקרא כאילו ברשותו של הראשון והוי מזיק.

פירוש אחר לסוגיא מצינו בשיטה מקובצת בשם הר"י מיגש -

7 שיטה מקובצת לב"ב כ"א ע"ב ד"ה לימא מסייע ליה

לפי הר"י מיגש זה שכולם מודים במצודה הוא מפני שמזיק לפרנסתו לגמרי - שהדגים יראו מצודות ויזהירו את שאר הדגים שלא לבא לאזור - שלרש"י אם אין הלכה כרב הונא אין לו שם מזיק אם לא שהוא כאילו זכה כבר בעל המצודה בדגים - ולפי הר"י מיגש גם שלא לפי רב הונא אם מפסיד את כל פרנסתו נקרא מזיק. בנוסף לזה, הר"י מיגש הבין את דברי הברייתא של כופין בני המבואות זה את זה באופן אחר (כנראה כך הוא תירץ את זה שרב הונא בריה דר"י הסתפק במה שמפורש בברייתא) שמדובר במבוי שאין שם בעל אומנות זו ואומן ממבוי אחר רוצה לפתוח שם עסק שבני המבוי מעכבים עליו מפני שהוא מכניס לשם הרבה אנשים ומקשה על בני המבוי לעבור שם מפני הדחק, אבל על בן המבוי לפי הת"ק אינו יכול לעכב מפני שעושה בתוך שלו ולפי רשב"ג יכול לעכב גם על שכנו - וכסברת רב הונא בענין בן מבוי שרוצה להתקין ריחים כשכבר יש ריחים במבוי, ולפי הפירוש השני בר"י מיגש שכנו בברייתא היינו בשיש לבן מבוי אחד את האומנות ההיא ובכל זאת אינו יכול לעכב בן מבואו מלפתוח אותה אומנות ורשב"ג סובר שיכול לעכב והיינו ממש דברי רב הונא. וספיקו של רב הונא בריה דר"י הוא אם זה שאין הלכה כרב הונא ומותר לפתוח עסק שכבר יש במבוי - האם הוא לבן מבוי דוקא או גם בבן מבוי אחר.

8 רמב"ם פ"ו שכנים ה"ח

הרמב"ם פסק כמו הר"י מיגש. ולכאורה לפי רש"י אין שום מקור לזה שאין לעכב בן מבוי מלהכניס אומנות חדשה למבוי אע"פ שמרבה עליו הדרך בזה שמכניס לשם הרבה אנשים - שהוא מזיק דבר שיש לו כבר וכמו במצודת הדג. ומאידך לרש"י מותר לפתוח אומנות זהה לשל שכנו ואף אם גרום לו להפסיד את כל פרנסתו מפני שלא נקרא מזיק ולפי הר"י מיגש יכול לעכב עליו.

9 מרדכי ב"ב סי' תקט"ו ותקט"ז

מערופיא הוא הגוי ה, פרט"י של יהודי שהיה משתדל בעבורו והיה עושה עמו עסקים וישנם שני מנהגים בנוגע לאם ניתן לעכב אחר מלשחד את הגוי לעבור ולהיות המערופיא שלו, ומי שרוצה לגור בכניסת המבוי באופן שנכרים הנכנסים ללות ברבית ולעשות עסקים אינם יכולים להגיע לזה שכבר היה גר בפנים מבלי לעבור על פתחו של הדייר החדש ובודאי יעשה אתו עסקים כתב האביאסף שאפשר לעכב אותו - וכמו שמצינו ברב הונא. ולכאורה פסק האביאסף כדברי רב הונא ושלא כמשמעות הסוגיא שלנו -

10 שו"ת הרמ"א סי' י', הנה הוא איש... מעשירי הארץ

הרמ"א הסביר בתשובתו שהאביאסף פסק כמו רב הונא בברי הזיקא - והרמ"א פסק כמותו. (ולכאורה סברת ברי הזיקא ניתן להבין לפי פירושו של הר"י מיגש במצודה, אבל לפי רש"י עדיין אין לו שם מזיק.)

11 שו"ע חו"מ סי' קנ"ו ס"ה ורמ"א, ...ונותן מס'

המחבר פסק כמו הרמב"ם והרמ"א כמו רש"י ותוס' - וא"כ אין לעכב בן מבוי מלפתוח אומנות זהה למה שכבר יש ודוקא דבר ש, כבר במצודתו אין להפסיד. (בנוגע לסברת האביאסף בברי הזיקא נחלקו גדולי האחרונים שבמשאת בנימין כתב כן מסברא, המהרש"ל פסק כמו האביאסף, והחת"ס חשש לו אבל בבית אפרים כתב שהמנהג אינו כן - הכל מובא בפתחי תשובה כאן - ופוסקי זמננו הלכו בעקבות הבית אפרים.)

והנה, ע"פ מסקנת הגמ' ניתן לעכב מי שאינו בר מבואה מלפתוח עסק במבוי. לכאורה היה מקום לומר שבמציאות של היום כל בעל חנות שהוא בעצמו גר בשכונה יכול למנוע פתיחת סניף של רשת חנויות ארצית (ואפי' בינלאומית) שאין בעליו תושבי השכונה! הראשונים מביאים חידוש בשם הר"י מיגש -

12 נמוקי יוסף פ' לא יחפור (בר"י פ"א ע"א) ד"ה שיעור חיותיכו

כאשר השני מוריד את המחיר באופן משמעותי אין להעדיף את פרנסת הראשון על חשבון הצבור הרחב העומד לחסוך כסף ע"י קנייה מהשני.

מרחיקין מלודם סדג

פן סדג . ליד שנתן עיניו בדג עד שהכיר חורו מרחיקין שאר ליידין מלודם משס אלמא אפי"ג ללא זכה ביה ולא מסא לידה מרחיקין משס דא"ל קא פסקא לחוסי : שאני דגים דיסני פיירא . טאגין עין בהבסס להיום (ג) טאגים לחון למקס שאר שס מזוטת הילק כיון שהכיר זה חורו ונתן מזוטת בטוך מלא רילעו בטוח הוא שילכדט דה"ל כמאן דמסא לידה ומלא חבירו מויק אכל האל מי שבה אלני יבא ומי שבה אלנך יבא :

1 אמר רב הונא האי בר מבואה דאיק ריזא ואתא בר מבואה חברה וקמקי גביה דינא הוא דמעב עילייה דא"ל קא פסקת ליה לדוותי לימא מסייע ליה מרחיקים מצודת הדג מן הדג כמלא ריצת הדג וכמה אמר רבה בר רב הונא עד פרסה שאני דגים דיהבי סיירא

שמרגילס. לבא אלעו כשאבטיהא

שולחין לוחין אל החטיות לקטפ מן החטיות : שופקי . שקדים : אכל ספא . שזה העמיד מחילה והרגיל להשכר בכך וזה בא לירד אלעו לאחטתו אומר לו פסקת לחוסאי :

2 א"ל רבינא לרבא לימא רב הונא דאמר כרבי יהודה (ג) דתגן רבי יהודה אומר לא יחלק חנוני קלויות ואגוזין לחינוקות מפני שמרגילן (ג) אצלו וחבמים ימחירין אפי" תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי יהודה התם אלא דאמר ליה (ה) אנא קמפלנינא אמנחי את פלוג שיוסקי אבל הבא אפילו רבנן מדו דא"ל קא פסקת ליה לדוותי

אלא לטויכי כייסין סייע ובורסקי . ממקום אחר להספר לו בית במבוי (ד) ויש כאן בני אוחה אומתת ולשכינו . הדר במבוי כחוס : אינו כופפו . מליד לאוהו אומתת : רשבי"ג אופר פו"ר. רב סוגא הוא דאמר כרשב"ג: אני לפככ. מלעשות כאן אומתתס ולהביא כאן למטר ואפילו לרבנן דאמרי לשכנו איט ספפו :

3 מתיבי עושה אדם תנות בצד תנותו של חבירו ומחין בצד מדחצו של חבירו ואינו יכול למחית בידו מפני שיכול לומר לו אתה עושה בתוך שלך ואני עושה בתוך שלי תנאי הוא דתניא י"כפין בני מבואות זה את זה שלא להושיב ביניהן לא דיים ולא בורסקי ולא מלמד תינוקות ולא אחד (ה) מבני בעלי אומניות (ו) ולשכנו אינו כופידו רשב"ג אומר אף לשכנו כופידו

ואי שייך ככרנא

דסכא. שטקן מס גולגלסו למחל
העיר הזאת כבר מחא (ס) לא מני בר
מחא למעב עליו כל העיר ופשיטא לי
דבר מבוי אבר מבוי דנפשיה לא מני
מעב אה המבוי מליד לאומטור
כרבן ולא כרב אהא מיהא איכפיה
לי בר מבואה אבר מבואה אחרינא
מאי מי מני מעבכ (י) בן המבוי
הוא או לא מי אי שקט וליט ספיה
או דילמא שקט דלמור רבן כבר
מבואה דהאוי מבוי קאמי אכל בר
מבואה אחרינא לאו שקט הוא :

4 אמר רב הונא בריה

דרב יהושע פשיטא לי בר מתא אבר מתא
אחריני מצי מעבכ ואי שייך בכרנא דהבא
לא מצי מעבכ בר מבואה אבר מבואה
דנפשיה לא מצי מעבכ בעני רב הונא בריה
דרב יהושע בר מבואה אבר מבואה אחרינא
מאי חיק

ואי שייך בכרנא דהאוי לא מני מעבכ. פירוש בני העיר אכל בני מבוי מני מעבכי קלא ימס במבואה

ופהס רב סוגא. דלמור למיל בר
מבואה דלוקי ריחיה פי וליס ליה
סרביג סודי הוא במקרי דרוקי
לאו מני מעבכ לבר מבואה מלמד
גם הוא הדיעוקת שמסוך קי יסרו
בלומטקן טיילו זה מהו דלמור
מר סוגא ספירס סרבה חכמה :

5 אמר רב יוסף ומודי רב הונא במקרי

הדקי ולא מצי מעבכ דאמר מר (י) (עורא
תיקן להן לישראל שיהו משיבין סופר בצד
סופר וניחוש דילמא אתי לאיתרשלי א"ל)
(א) קנאת סופרים תרבה חכמה אמר רב נחמן
בר יצחק ומודי רב הונא בריה דרב יהושע
"ברובלין המחזירין בעיירות דלא מצי מעבכ
(ב) דאמר מר יעורא תקן להן לישראל שיהו
חובלין מחזירין בעיירות כדי שיהו תבשיטין
מצדיין לבנות ישראל ויהני מילי לאהדורי
אבל לאקבועי לא ואי צורבא מרבנן הוא
אפילו לאקבועי נמי כי הא דרבא שרא ליה
לר' יאשה ולרב עובדיה לאקבועי דלא
כהלכתא מאי מעמא כיון דרבנן ניגדו אתו
למרדו מגירסיהו

6

פשיטא לי דבר מחא אבר מחא [אחריני מני] מעבכ. רב הונא בריה דרב יהושע כרבן ס"ל ומיבני ליה בר מבואה אבר
מבואה דלמא או מי מעבכ או מי בכלל שקט או לאו כדפירש. סקנערס וסוניה קיימא לן לגבי רב הונא
דכרנא הוא :

7 **לימא** מסייע ליה, מרחיקים מצודת הדג. כלומר מרחיקים מצודת הדג ממצודת דייג אחר כמלא ריצת הדג במים, אלמא מצי אמר ליה האי דייג לחבריה קא מפסקת ליה לחיותאי, ומעכב עליה למעבד מצודה אחריתי גבי מצודה דיליה, הכא נמי מצי אמר ליה קא מפסקת ליה לחיותאי, ומעכב עליה לאוקמי רחיא גבי רחיא דיליה. ודחין שאני דייגים דיהבי סייארא, כלומר משלחים שלוחים לראות אם יש שם מצודות אם לאו, וכשרואין מצודה הראשונה יודעים שיש שם מצודה, והרבה בורחים מאותו מקום כולו ואין נכנסים אליו כלל, שנמצאת אותה מצודה מפסקת ליה לחיותיה כלל, אבל אלו לא יהבי סייארא ולא היו בורחים מאותו מקום שנמצא שממילא לא נאחו באותה מצודה, אפשר שילכד באותה מצודה האחרת כמו רחים שאפשר שיהו מקצת אנשים טוחנים בזו ומקצת אנשים טוחנים בזו, דלא מפסיק ליה לחיותיה כלל, יש לומר שאין מעכב עליו, ואף על גב דהא מפחית ליה לחיותיה, מצי אמר ליה את מטי לך מה דפסקי לך מן שמיא ואנא מטו לי מה דפסקו לי מן שמיא. ואותביה עליה דרב הונא מהא דתניא עושה אדם חנות בצד חנותו של חבירו כו'. ואוקמה דחנאי היא, דתניא כופין בני מבוי זה את זה שלא להושיב ביניהם לא חייט ולא סופר ולא אחד מכל בעלי אומניות, שמרבה עליהם את הדרך מחמת הנכנסים והיוצאים, ולשכנו אין כופהו, כלומר ואם שכנו עצמו שהוא אחד מבני מבוי הוא שמבקש לעשות חייט או סופר או ספר או אחד מכל בעלי אומנות, אין אחד מהם יכול לעכב עליו בכך, דכי תנן חנות שבחצר יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן מקול הנכנסים והיוצאים, ותניא נמי אחד מבני חצר שמבקש לעשות רופא או אומן כו', הני מילי בחצר, אבל במבוי אין בני מבוי מעכבים עליו, רבן שמעון בן גמליאל אומר אף לשכנו כופהו שלא לעשות חייט או סופר או בורסי, אלמא, אף על גב דהא מתוקי בני מבוי מחמת הנכנסים והיוצאים, קאמר תנא קמא ולשכנו אין כופהו שלא לעשות חייט או סופר כו', משום דאמר ליה בדידי עבידנא, וממילא שמעת דהכי נמי סבירא ליה לענין בר מבואה דאוקי רחיא ואתא בר מבואה דנפשיה לאוקמי רחיא אחרונא, דלא מצי היאך לעכובי עליה ולמימר ליה קא מזקא לי דקא מפסקתא לי לחיותאי, משום דאמר ליה הא אנא בדנפשי עבידנא, ורבן שמעון בן גמליאל דאמר אף לשכנו כופהו, משום דקא מזקי להו לבני מבוי, ולא מצי אמר בדנפשי עבידנא, סבירא ליה נמי לענין רחיא דמעכב עליה חבריה, משום דאמר ליה קא מזקת לי, דקא מפסקתא לי לחיותאי, ולא מצי אמר ליה בדנפשי קא עבידנא, והיינו תנאי. ויש לפרש הא דאמרין ולשכנו אין כופהו, הכי כלומר ומי שיש בידו אחת מכל אומנות הללו, ורצה שכנו לכונוס באותה אומנות, אינו יכול לעכב עליו ולכופו שלא יכנס בה, רבן שמעון בן גמליאל אומר אף לשכנו כופהו שלא יכנס באומנות שלו, משום דאמר ליה קא מפסקת ליה לחיותאי, והאי סברא דרבן שמעון בן גמליאל סליק למימריה דרב הונא, והיינו דאמרין תנאי היא. הריי ין מיגש ז"ל.

אנכי לביתי ואדפים אנכי גם אני וכן עשה, וסעיקר הוא
מאחו שטושה דבר זה על מה שלא נשתחף עמו הגאון
הג"ל ועושה דבר זה להכעיס ולכלות ממון הגאון הג"ל ח"ו, כי
ידוע אם לא ימכור הגאון ספריו שיכבד עליו המשא
מנשא, והנני נדון בדיני ישראל באם היו שני אנשים
ישראלים על פי תורתנו הקדושה ומוכיח שזכר הגאון הג"ל
בדיונו, ונפרד מהם ונסיה לארבעה ראשים ועל אלו הארבעה
יסודות מרכיב הדבר ועניינו. ואומר שדין הוא עם הגאון
שהוא ימכור ספריו ראשונה, והואיל ובעוונותיו שרבו אין
ידנו תקיפה לעשות כפי תורתנו מ"מ לא נניח את שלנו
ולומר שכל ישראל ומי שבשם ישראל יכונה לא יקנה שום
ספר מיימוני החדשים רק מאותן היולאים מתחת יד הגאון
הג"ל או באי כחו והוא מארבעה פעמים:

ה'סוד הפשוט הראשון הוא בפרק לא יחפור (דף כ"א):
אמר רב הונא האי בר מבואה דאוקים ריחא
ואתא בר מבואה חברים וקא מוקים גביה דינא הוא
דמעכב עליה ומשמע מדקאמר ואוקי גביה שעשה דבר זה
(בידיעתו) ואפ"ה יכול לעכב עליו, אם כן הרי לפנינו
שמדיניותו אין לו ליעמיטלומר שני לדפוס זה כלל והגאון הג"ל
היה יכול לעכב עליו כפי שהוכחנו לעיל, וכן מזהו על
הדיינין של ישראל רק שבעוונת ידם תקיפה עלינו מ"מ
נעשה מה שעלינו מוטל לעשות ונחתוך דין כדפרישית,
ואע"ג שהרב אלפסי וסרא"ש פסקו דלא כרב הונא דקם
ליה כיחידאי מכל מקום אומר אני שיש להתיישב בדבר
שהרי במרדכי (פרק לא יחפור) גייחי בשם אביאסף ח"ל
מבוי הסחוס משלשה לדין רק בלד אחד הוא פתוח לבנות
בו ודר ראובן אלל סופו הסחוס ובה שמעון לדור כנגד הדר
הפתוח שאין כותי יכול ליכנס למבוי אם לא שיעבור על
פתח שמ"ן דינא הוא דמעכב עליו כדרב הונא עכ"ל,
א"כ משמע שהלכה כוותיה דרב הונא מדמייתי ראיה
מיניה, אלא ע"כ לריכין אנו לחלק בדבר דברי היקא
כגון הכא גבי מבוי שבדאי יזיק לו כ"ע מודו דהלכתא
כרב הונא, ואם כן בנדון דידן נמי בריא היקא הוא כי
היעוטלומר השני נתן להכריז שכל ספר יחיל זכוב פפי
מסגאון. ומי ראה זאת ולא יבא אליו להכות ממנו ויטל
הוא להחיל כי הוא מעשירי הארץ,

11 ה ל מז [טו] (ג) (יא) (כ) [ח] כופין (יג) בני מבוי זה את זה שלא להושיב ביניהם לא חייט ולא בורסי ולא אחד מבעלי אומניות » היה שם במבוי אחד מבני מבוי אומן ולא מיחו בו או שהיתה שם מרחץ או חנות או רחים ובא חבירו ועשה מרחץ אחרת כנגדו (יג) [ג] אינו יכול למנעו ולומר לו אתה פוסק חיי : ואפילו היה מבני מבוי אחר (יד) אינם יכולים למנעו שהרי יש ביניהם אותה אומנות : הגה (ד) [ט] [טז] וריבס האומרים דכני החזר או המבוי כשינו מפולס אפילו כבי האי גוונא יכולים למחות שלא דכפל האומן (יד) אינו יכול למחות ולומר אתה פוסק חיי (בית יוסף בשם הרבה פוסקים) ט [ז] אבך גר ממדינה אחרת שבא לעשות (טו) חנות בצד חנותו ואם זה או מרחץ בצד מרחצו של זה ד] יש להם למנעו ואם היה נותן עמהם (טז) מנת [י] המלך אינם יכולים למנעו : הגה (ה) [י] [יא] וריבס האומרים דאפ"ה אין לו רשות ליכנס למבוי שיש שם בני אומנותו דכפל האומנות יכול לפנכ עליו שלא ליכנס למבוי שלו הואיל והוא מפיר אחרת אבל במבוי אחר אינו יכול למחות בו [יט] הואיל ונותן

מם

12 שיעור חזוטיים סי' ה"י בן
 ענין זיל דהייט וקאן היכא דלא
 תזיל תרעה טפי או לחיוב דמטו
 מעבדי אבל או תזיל טפי הא היכא

תקנת לוקחים דהיא תהא [אם יקרא ינה] לא מטו מעבדי וגרמא דעת רבך זיל כול גזול אבל להזיל מעט יותר מחכרי הטייר ודאי מטו מעבדי ואם לא ק' לשולט לא מטו מעבדי שאי אפשר שישקט שם הרבה מבני אומנות קלא זיל השער ובשכיל דבר חושש מה לא כל מדינה לבר תהא אחריי דלפסוד להא וליהקן להא דאי כשו בני תהא דלזיל גבייה או יתג על השערים או ישיבו ארז מעיקן ק' גרמא דעת הרמב"ן זיל ומיהא הא זיל תורה דאי לא שזו שישקף אהדי דלא מטו לפנכ דרע ויפה כשי חיקן דעו הילכך ק' שישקא דשעירא כשישקא אחריי דמיה דהא לימא שם דתהא וגרמא שישקאם לזה הרמב"ן זיל בחזקתו :